

KVALITETSDEKLARATION

Kortperiodisk sysselsättningsstatistik

Ämnesområde

Arbetsmarknad.

Statistikområde

Sysselsättning, förvärvsarbete och arbetstider.

Produktkod

AM0201.

Referenstid

2022, kvartal.

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler	4
1.2.3 Statistiska mått	5
1.2.4 Redovisningsgrupper	5
1.2.5 Referenstider	6
2 Tillförlitlighet	6
2.1 Tillförlitlighet totalt	6
2.2 Osäkerhetskällor	6
2.2.1 Urval	7
2.2.2 Ramtäckning	8
2.2.3 Mätning	8
2.2.4 Bortfall	9
2.2.5 Bearbetning	9
2.2.6 Modellantaganden	10
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	11
3 Aktualitet och punktlighet	11
3.1 Framställningstid	11
3.2 Frekvens	11
3.3 Punktlighet	11
4 Tillgänglighet och tydlighet	11
4.1 Tillgång till statistiken	11
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	11
4.3 Presentation	11
4.4 Dokumentation	12
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	12
5.1 Jämförbarhet över tid	12
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	14
5.3 Sam användbarhet i övrigt	14
5.4 Numerisk överensstämmelse	14
Allmänna uppgifter	15
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	15
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	15
C Bevarande och gallring	15
D Uppgiftsskyldighet	15
E EU-reglering och internationell rapportering	15
F Historik	15
G Kontaktuppgifter	15

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Huvudsyftet med den kortperiodiska sysselsättningsstatistiken är att snabbt och med hög precision indikera förändringar av antalet anställda på detaljerad näringsgrensnivå. Ett annat syfte är att presentera sysselsättningsuppgifter över hela arbetsmarknaden fördelat på län. Undersökningen informerar också om aktuella sysselsättningsrelaterade variabler såsom frånvaro och personalomsättning.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Huvudkonsumenter av statistiken är departementen, Riksbanken, Konjunkturinstitutet, Sveriges Kommuner och Regioner, Arbetsförmedlingen, fackliga- och intresseorganisationer samt universitet- och högskolor. Uppgifterna om antal anställda används som underlag för prognoser och rapporter angående konjunkturläget. Den utgör även underlag till SCB:s avdelning för Nationalräkenskaper för skattningar av den kvartalsvisa sektor- och branschstrukturen för anställda. Den är också en del i Eurostats program Short Term Statistics (STS) och hit redovisas kvartalsvisa uppgifter från undersökningen. STS uppgift är att samordna sammanställningen av Europas kortperiodisk företagsstatistik för att kunna tillgodose Europeiska kommissionens och företagens behov av harmoniserad statistik som är tillförlitlig, snabbt tillgänglig, flexibel och tillräcklig detaljerad. Undersökningen bidrar med uppgifter om anställda, personalomsättning och frånvaron till forskning inom området arbetsmarknad. Sjukfrånvarostatistiken används löpande av företag och organisationer för att jämföra sina sjukfrånvaronivåer med snittnivån på sjukfrånvaro inom deras respektive sektorer och branscher.

1.2 Statistikens innehåll

De statistiska målstorheter som skattas är antal anställda, andel frånvarande och andel nyanställda och avgångna. Antal anställda avser totalt antal personer med anställningsförhållande under undersökningsperioden. Andel frånvarande avser andel av totalt antal anställda som inte befinner sig på jobbet p.g.a. sjukdom, semester och övriga orsaker. Andel nyanställda och avgångna avser det totala antalet personer som har påbörjat eller avslutat sin anställning under undersökningsperioden som andel av totalt antal anställda under samma period.

1.2.1 Objekt och population

Målpopulationen för kortperiodisk sysselsättningsstatistik sammanfaller med intressepopulationen och utgörs av alla identifierade målobjekt verksamma på svenskt territorium och som har minst en anställd.

Undersökningens primära målobjekt är en verksamhet vilken bidrar till arbetsmarknaden i landet. Alla verksamheter drivs av ett företag eller en organisation, varför i praktiken just dessa utgör undersökningens målobjekt. Målobjekt, ramobjekt och observationsobjekt för kortperiodisk sysselsättningsstatistik sammanfaller. På grund av att uppgifter om antal anställda för vissa ramobjekt kan bli inaktuella under tiden mellan urvalsförnyelser, förekommer observationsobjekt som inte tillhör målpopulationen (de som under referenstiden saknar anställda). Förekomst av denna typ av avvikelser är dock inte vanligt, under fjärde kvartalet 2020 identifierades det t.ex. X objekt inom svarsmängden för näringslivet och Y objekt inom svarsmängden för offentlig förvaltning och hushållens icke-vinstdrivande organisationer.

Undersökningen använder sig av två rampopulationer. Rampopulationen för verksamheter inom näringslivet består av arbetsställen, medan rampopulationen för verksamheter inom offentlig förvaltning och hushållens icke-vinstdrivande organisationer består av juridiska enheter.

Observationsobjektet inom näringslivet är därmed företagets arbetsställe. Observationsobjekt inom offentlig förvaltning och hushållens icke-vinstdrivande organisationer¹ är istället juridisk enhet.² Undersökningens rampopulation av juridiska enheter består av ideella organisationer, myndigheter, kommuner, regioner och övriga offentligt finansierade företagsformer, medan rampopulationen av arbetsställen består av arbetsställen tillhörande företag med ett eller flera arbetsställen. Båda rampopulationerna omfattar alla identifierade objekt som är verksamma på svenskt territorium och som har minst en anställd. Rampopulationer uppdateras två gånger per år utifrån aktuella objektbestånd och uppgifter i Företagsdatabasen (FDB).

Observationsobjektet inom näringslivet (arbetsställe) överensstämmer helt med motsvarande målobjekt.

1.2.2 Variabler

Målvariabler:

Antal anställda

Antal anställda vid mättillfället inom samtliga sektorer avser personer (inkl. deltids- och visstidsanställda) som var anställda en angiven dag under undersökningsperioden. Som anställda räknas även personer som vid mättillfället inte var i tjänst på grund av arbetstidens förläggning, sjukdom, semester, tjänstledighet eller dylikt. Verksamma ägare i aktiebolag är

¹ Hushållens icke-vinstdrivande organisationer består av icke-vinstdrivande organisationer

som är separata juridiska enheter, som betjänar hushåll och som är privat kontrollerade icke-marknadsproducenter. Deras huvudsakliga resurser är frivilliga bidrag kontant eller i natura från hushåll i deras egenskap av konsumenter, betalningar från den offentliga förvaltningen samt kapitalinkomster.

² För fullständig definition av objekten arbetsställe och juridisk enhet se FDBs variabelbeskrivning.

inkluderade. En anställd som har anställning vid flera olika arbetsställen räknas flera gånger. Om en anställd däremot har flera tjänster inom samma arbetsställe räknas denne bara en gång.

Antalet visstidsanställda vid mättillfället avser personer (såväl heltids- som deltidanställda) som anställts för viss period eller visst uppdrag (t ex semester-vikarier). Undantagna är exempelvis personer i arbetspraktik.

Frånvarande

Frånvaron redovisas efter tre frånvaroorsaker:

a) sjukdom

b) semester

c) övrig frånvaro som kan vara semesterlönegrundande- eller ej semesterlönegrundande frånvaro. Hit räknas ledighet med havandeskaps- eller föräldrapenning, ledighet för smittbärare, ledighet för viss utbildning enligt studiestödslagen, facklig utbildning, militär repetitionsutbildning, civilförsvarsutbildning, permittering kompensationsledighet, militär grundutbildning, semesterpermittering och arbetskonflikt. För offentlig förvaltning samlas endast frånvaro orsakad av sjukdom in.

För näringslivet samlas också följande in:

Nyanställda

Totalt antal anställda som har anställts vid arbetsstället under månaden.

Avgångna

Totalt antal anställda som har lämnat arbetsstället efter uppsägning eller på egen begäran under månaden.

Överensstämmelse mellan målvariabler, intressevariabler och observationsvariabler kan anses som god.

1.2.3 Statistiska mått

Statistiken utgörs av beräknade värden på de statistiska storheterna totaler (antal) och andelar. Dessutom beräknas statistikens osäkerhet med hjälp av skattade standardavvikelser.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Skattningar redovisas för alla sektorer. Sektorstillhörigheten avgränsas enligt standarden för institutionell sektorindelning (INSEKT 2014).

Näringslivet:

Uppgifter för denna sektor redovisas efter näringsgren (enligt SNI), storleksklass och län. Variabeln anställda kan även brytas ned på anställningsform. Såväl antal anställda som andel sjukfrånvarande delas upp även på kön. Andel nyanställda och avgångna redovisas endast efter branschgrupper och storleksklass.

Offentlig förvaltning:

Offentlig förvaltning delas upp i tre delsektorer (stat, kommun och region).
Antal anställda redovisas efter kön och anställningsform för alla delsektorer.
Andel sjukfrånvarande redovisas endast efter delsektor och kön.

Hushållens icke vinstdrivande organisationer (HIO):

Endast totalt antal anställda och total andel sjukfrånvarande som redovisas för denna sektor.

1.2.5 Referenstider

Statistikuppgifterna avser hela kvartalet. De utgör medeltal av uppgifter för de månader som ingår i kvartalet (kvartalsmedeltal). Uppgifterna för en månad avser en dag i mitten av månaden.

Referenstider för rampopulationen, eller med andra ord för det populationsbestånd som ligger till grund för statistiken avseende kvartal två och tre är februari månad samma år som referenskvartalet avser (år t). För årets fjärde kvartal och första kvartal nästföljande år (år t+1), är rampopulationens referenstid augusti månad i referenskvartalets år respektive föregående år.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Skattningen av målstorheterna inom den kortperiodiska sysselsättningsstatistiken baseras på svar erhållna från ett stratifierat obundet slumpmässigt urval av arbetsställen. Parametrarna skattas med hjälp av en s.k. kvotestimator, där FDB:s uppgifter om antal anställda används som hjälpinformation både vid stratifiering och vid kalibrering. Skattningar av de redovisade totalerna bedöms ha god tillförlitlighet, medan tillförlitligheten i förändringsskattningarna bedöms vara otillräcklig.

Den totala tillförlitligheten i skattningar av målstorheter beror dock på hur omfattande den totala osäkerheten bedöms vara. Statistiken är per definition behäftad med viss osäkerhet. Vid bedömning av hur olika osäkerhetskällor påverkar statistiken från en urvalsundersökning skiljer man på slumpmässig osäkerhet, som enligt statistisk teori orsakar beräkningsbar osäkerhet hos de skattade resultaten, och osäkerhet som uppstår på grund av systematiska fel vilka påverkar resultaten i en viss riktning. Med total osäkerhet avses osäkerheten som inkluderar både den slumpmässiga osäkerheten och effekten av systematiska fel. I avsnitt 2.2 Osäkerhetskällor görs en genomgång av dessa källor och vår bedömning är att den totala tillförlitligheten är god.

2.2 Osäkerhetskällor

De osäkerhetskällor som bedöms ha störst betydelse för tillförlitligheten i undersökningen är:

- Urval, vars bidrag till osäkerheten beror på att endast ett urval och inte hela målpopulationen har undersökts.
- Bortfall, vars förekomst bidrar till osäkerheten genom att skattningarna måste göras på mindre mängd information än vad den ursprungliga urvalsstorleken avsåg.
- Mätning, där problem främst beror på att frågor eller svar missförstås.

Den första faktorn bidrar till skattningarna med slumpmässig osäkerhet, medan de två sistnämnda med osäkerhet i form av systematiska fel. Det är svårt att ange hur tillförlitligheten påverkas av eventuella systematiska fel (skevhet). Det kräver särskilda, oftast mycket resurskrävande, utvärderingsinsatser. Sådana har inte gjorts för denna undersökning.

2.2.1 Urval

Rampopulationen för Näringslivet stratifieras efter näringsgren (63) och storleksklass efter antal anställda (5), medan rampopulationen för Offentlig sektor och HIO stratifieras efter sektorstillhörighet (4) och storleksklass efter antal anställda (5). Stratifieringen delar upp rampopulationen i 313 respektive 13 strata varifrån ett urval av objekt görs. Inom Näringslivet och HIO inkluderas dock alla ramobjekt med fler än 100 anställda i urvalet. Inom Offentlig förvaltning dras urval endast från strata med färre än 50 anställda inom kommunal förvaltning och färre än 100 anställda inom statlig förvaltning, medan alla övriga, större ramobjekten alltid inkluderas i urvalet. Urvalsdragning sker två gånger per år.

Urvalsförfarandet resulterar i ett sannolikhetsurval av typen stratifierat obundet slumpmässigt urval (OSU).

I syfte att lätta företagens uppgiftslämnarbörda byts utvalda arbetsställen successivt ut enligt gällande rotationsprinciper baserade på s.k. JALES-metoden.³

I undersökningen för första kvartalet år 2022 uppgår kvartalsurvalet för näringslivet till cirka 16 138 arbetsställen. Motsvarande urvalsstorlek för offentlig förvaltning och hushållens icke-vinstdrivande organisationer är 1 533 juridiska enheter. I totalundersökta strata inom Näringslivet uppgår antalet arbetsställen till 3 968. För offentlig förvaltning och hushållens icke-vinstdrivande organisationer utgörs urvalet av cirka 668 juridiska enheter.

Osäkerheten, som beror på att endast ett urval och inte hela målpopulationen har undersökts redovisas i form av konfidensintervall. Dessa beräknas och publiceras i anslutning till skattning av respektive parameter. Skattningen av de redovisade målstorheterna med respektive osäkerhetsfel, sker med hjälp av en s.k. GREG-estimator (General Regression Estimator), där uppgifter om antalet anställda i SCB:s företagsregister används som hjälpinformation.

³ Atmer, J., Thulin, G. och Bäcklund, S. (1975). Samordning av urval med JALESmetoden, *Statistisk Tidskrift*, 13, 443–450.

Konfidensintervallen ska tolkas som att det sanna värdet med 95% sannolikhet ligger inom det angivna intervallet. Beräknade konfidensintervall finns publicerade i tabeller på www.scb.se/AM0201.

2.2.2 Ramtäckning

Rampopulationen är relativt dynamisk då det kontinuerligt bildas nya objekt, samtidigt som några av de befintliga objekten slås samman, delas upp eller upphör. Objektbestånden och egenskaper för objekt tillhörande undersökningens rampopulationer, uppdateras två gånger per år, dessa ligger sedan till grund för produktion av statistiken som avser efterföljande två kvartal.

Övertäckning riskeras uppstå i de fall när objekt har upphört med sin verksamhet i glappet mellan att ramen fastställs och tidpunkten för undersökningens genomförande. Övertäckningen inom näringslivet uppgick under första kvartalet 2022 till 3,0 procent och 4,7 procent för offentlig förvaltning och HiO.

Undertäckning riskeras uppstå i form av objekt som tillkommit i glappet mellan att ramen fastställs och tidpunkten för undersökningens genomförande. Till undertäckning inom näringslivet hör även arbetsställen som har anställda, men för vilka uppgifter om den typen av verksamhet som bedrivs vid dem, i form av SNI-koder, saknas i FDB. Dessa arbetsställen inkluderas nämligen inte i rampopulationen. Undertäckningens omfattning bedöms dock ha försumbara effekter på den redovisade statistiken.

Det finns inga indikationer på att under- och övertäckningen skulle vara koncentrerade till enskilda redovisningsgrupper, utan bedöms förekomma inom alla i relativt lika omfattning.

2.2.3 Mätning

För de utvalda arbetsställena insamlas uppgifter om de ovan nämnda variablerna under en angiven arbetsdag i mät månaden med hjälp av en webbenkät. Samtliga uppgiftslämnare även erbjuds möjlighet att lämna uppgifter via en postenkät eller via fil (SFTP). Den angivna arbetsdagen är alltid onsdagen i mitten av mät månaden.

Som i alla undersökningar med frågeformulär kan felaktiga svar på frågorna förekomma på grund av missförstånd, tidsbrist eller bristande engagemang hos uppgiftslämnaren. Vanliga fel är att företagen ej räknar med aktiv ägare som anställd eller att alla visstidsanställda inkluderas. Båda dessa fall är utförligt beskrivna i instruktionerna. Många inkomna uppgifter faller ut som fel inom mikrogranskningen där personal på insamlingsenheten i de allra flesta fall får återkontakta uppgiftslämnaren för att kontrollera uppgiften. Processdata för antal återkontakter saknas, men kan utläsas av kommentarer.

Mätinstrumenten återges i sin helhet i Statistikens framställning, StaF, 2020.

Någon särskild studie har inte gjorts för att kartlägga mätfelens omfattning och storlek.

2.2.4 Bortfall

Bortfallet består dels av objektsbortfall, som innebär att frågeblanketten inte är besvarad alls, och dels av partiellt bortfall som innebär att vissa frågor i blanketten inte är besvarade.

Det föreligger lagstadgad skyldighet att lämna de av undersökningen efterfrågade uppgifterna till SCB. I Svensk författningssamling (SFS 2001:99, 2001:100) anges att statistiken är obligatorisk. Juridiska personer som ej fullgjort sina skyldigheter kan därmed föreläggas med och tilldömas vite.

De åtgärder som vidtas för att minska bortfallet är utsändning av påminnelsebrev. Innan information om deltagande i undersökningen skickas ut till berörda uppgiftslämnare, kontrolleras raminformation med avseende på adressändringar och objektens aktivitetsstatus mot aktuellt situationsregister och relevant information uppdateras vid behov.

Inga substitutioner⁴ görs med anledning av objektbortfall. I enstaka fall görs dock imputeringar⁵ p.g.a. objektbortfall inom totalundersökta strata⁶. Imputering görs även när partiellt bortfall förekommer. Som exempel kan nämnas att frånvarovariablerna imputeras när uppgiftslämnaren redovisar uppgifter över antalet anställda men av någon anledning inte kan redovisa uppgifter över hur många som har varit frånvarande på mät dagen. Utifrån näringsgrenstillhörighet och storleksklass skapas de kvoter som ligger till grund för imputeringen.

För de objekt som ingår i undersökningen varje månad beräknas kvartalsmedelvärdet utifrån de inkomna svaren och om bortfall förekommer på enskilda månader baseras beräkning av medelvärdet på de inkomna månaderna istället.

När bortfall uppstår görs ett antagande om att bortfallet är slumpmässigt inom stratum. Skulle det inte gälla, innebär det dels att den redovisade statistiken inte kan generaliseras till hela målpopulationen, dels att den kan i viss mån vara behäftad med bias, dvs. systematiska fel

Under första kvartalet 2022 uppgick bortfallet inom näringslivet till 14,6 procent av de utvalda arbetsställena. Storleksvägt uppgick bortfallet inom näringslivet till 13,0 procent. Inom offentlig förvaltning och hushållens icke-vinstdrivande organisationer var bortfallet 5,7 och det storleksvägda bortfallet var 0,9 procent.

Någon studie kring bortfallets effekter på skattningarna har inte genomförts.

2.2.5 Bearbetning

Den största delen av uppgifterna kommer in till SCB i elektronisk form, varför manuell registrering av uppgifterna inte sker i någon större utsträckning.

⁴ Ersättning av ett uteblivet svar med svar från ett annat objekt.

⁵ Ersättning av ett uteblivet svar utifrån antagandet om hur objektet skulle ha svarat.

⁶ Totalundersökta strata är strata där dras inget urval utan alla enheter undersöks.

Inför publiceringen genomför SCB kontroller av de insamlade uppgifterna för att hitta och om möjligt korrigera eventuella fel som skulle kunna ha en snedvridande effekt på statistiken. De inkomna uppgifterna granskas allteftersom de kommer in. Detta med hjälp av maskinella granskningskontroller där de inkomna uppgifterna i huvudsak jämförs mot föregående periods värden för samma objekt och gränsvärden som är framtagna utifrån erfarenheter från tidigare undersökningsomgångar. Vid ett misstänkt felaktigt variabelvärde tas kontakt med uppgiftslämnaren som antingen bekräftar den tidigare lämnade uppgiften eller lämnar en ny, upprättad uppgift.

Misstämmelser i den information som finns i rampopulationen och den faktiskt gällande vid referenstidpunkten, kan leda till att vissa svarsvärden kan ses som mycket extrema och riskerar snedvrیدا skattningar av målstorheter där de bidrar. Därför kontrolleras statistikunderlagen med avseende på förekomst av extrema värden och vid upptäckt hanteras dessa observationer manuellt, vanligtvis genom att skapa s.k. outlier strata och låta de aktuella objekten representera bara sig själv i urvalet. Denna princip bygger på antagandet om att de uppmärksammade företeelserna är unika och att det i populationen inte finns andra objekt som uppvisar motsvarande beteende, dvs. att dessa objekt inte är representativa för andra objekt i sitt ursprungliga stratum.

Efter att materialet har granskats, skattas och härleds målstorheterna med hjälp av observationsvariablerna. Vid beräkning av statistikvärden tas även tillhörande osäkerhetsintervall fram. Alla beräkningar görs av SCB:s skattningsprogram CLAN, vilket verkar för att risk för beräkningsfel ska elimineras.

Den kvarstående osäkerheten som kan uppstå i samband med olika bearbetningar och som kvarstår efter dessa hanteringar, bedöms vara försumbar, i alla fall på totalnivå.

2.2.6 Modellantaganden

I undersökningen görs antagandet om att de svar vi erhåller väl representerar även de objekt vars svar uteblir.

Objektbortall inom totalundersökta strata imputeras med hjälp av senast insamlade uppgifter från objektet. För att göra imputering vid partiellt bortfall utgår vi från det antal anställda som redovisats på arbetsstället där imputering är aktuellt. För den storleksklass och näringsgrensgrupp som aktuellt arbetsställe tillhör skapas summor för respektive variabel, vilka tillsammans utgör kvoten bakom imputerat värde.

Exempel för antalet sjukfrånvarande män på arbetsstället c_{far} .

$$FrSjukMan_{c_{far}} = TotMan_{c_{far}} \frac{SumFrSjukMan_{SB}}{SumTotMan_{SB}}$$

där SB är den näringsgrensgrupp och storleksklass där c_{far} ingår.

Tillförlitligheten i detta bygger på antagandet att andel sjukfrånvarande inom samma bransch och storleksklass är ungefär lika, vilket bedöms vara ett rimligt antagande.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Ingen preliminär statistik tas fram.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Publicering sker cirka sju veckor efter mätkvartalets utgång.

3.2 Frekvens

Uppgifterna samlas in både månadsvis och kvartalsvis. Statistiken redovisas kvartalsvis, vilket innebär fyra publiceringstillfällen per år.

3.3 Punktlighet

Undersökningen framställs enligt publiceringsplan. Datum för planerade publiceringar hittas i publiceringskalendern för Sveriges officiella statistik på SCB:s webbplats.⁷

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken publiceras kvartalsvis i publikationsserien Statistiska meddelanden med beteckningen AM0201. Den finns att tillgå på SCB:s webbplats. Resultaten från undersökningen finns även i Statistikdatabasen. Dessutom levereras en excelfil via mail till intresserade användare. Varje kvartal levereras statistikuppgifter över antal anställda också till Eurostat.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Utöver den statistiken som utgör del av Sveriges officiella statistik och publiceras på SCB:s webbplats, kan intresserade även, mot en avgift, beställa specialbearbetningar av primärmaterialet. På all statistik som levereras på beställning tillämpas aktiv sekretess.

Kvartalsfiler från och med kvartal 1 år 2000 finns lagrade hos SCB i PC-miljö. Forskare, utredare m.fl. kan efter prövning få tillgång till avidentifierat material för egen bearbetning.

4.3 Presentation

Ett statistiskt meddelande publiceras på SCB:s webbplats varje kvartal. Där presenteras statistiken i form av tabeller, diagram, förklarande texter och fakta om statistiken. Tabeller och diagram publiceras på SCB:s webbplats och ett antal tabeller finns publicerade i Statistikdatabasen.

⁷ <http://www.scb.se/hitta-statistik/publiceringskalendern>

4.4 Dokumentation

Statistikens kvalitet beskrivs i innevarande dokument. Detaljerad information om mikrodata finns beskrivet i Dokumentation av mikrodata (MetaPlus). Hur statistiken har tagits fram finns beskrivet i dokumentet Statistikens framställning (StaF). All dokumentation går att nå via SCB:s webbplats.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

De kvartalsvisa undersökningarna inom privat sektor har genomförts med samma definitioner och metodik alltsedan starten 1989. Det som har påverkats är statistiken som är fördelad på näringsgren i och med omläggningen till SNI 92 från och med 1:a kvartalet 1995. Fr.o.m. 1:a kvartalet 1996 har statistiken utökats med en totalundersökning av den offentliga sektorn. Fr.o.m. 1:a kvartalet 1997 infördes en ny urvalsdesign på privat sektor som sedermera byttes tillbaka till den gamla, vilket påverkar precisionen i förändringsskattningarna på fin näringsgrensnivå under 1997 och 1998. En ny estimator infördes första kvartalet 1999 för den privata sektorn, vilket påverkar nivåskattningarna. Fr.o.m. 3:e kvartalet 2000 infördes en ny urvalsdesign för att möjliggöra månadsstatistik samt att estimeras medelfelet på ett mera korrekt sätt än tidigare. Fr.o.m. 1:a kvartalet 2003 har en omläggning skett från SNI 92 till SNI 2002, vilket innebär en förändring främst inom näringsgren N och M.

Fr.o.m. 1:a kvartalet 2001 genomförs undersökningen av den offentliga sektorn med arbetsställeurval. För att kunna länka totalundersökningen med den nya urvalsundersökningen fortsatte totalundersökningen även under år 2001. Då skattningarna för urvalsundersökningen på offentlig sektor visade sig vara alltför osäkra har siffrorna avseende den undersökningen ännu ej publicerats. Under 2002 till 2005 har totalundersökningen fortsatt och skattningarna från denna är de siffror som är publicerade avseende variabeln antal anställda.

Tidpunkten för urvalsdragningen tidigare lades med ett kvartal fr.o.m. kvartal 4 2001. Detta kan innebära en viss nivåskillnad i skattningarna eftersom att undertäckningens storlek påverkades.

Ny stratifiering, med näringsgrensanpassade storleksklasser, infördes inför undersökningsomgången kvartal 2, 2006. Denna medför precisionsförbättring men ingen nivåskillnad i skattningarna.

Förflyttningar av verksamhet mellan privat och offentlig sektor försvårar tolkningen av tidserierna. Första kvartalet 2000 övergick Svenska kyrkan från den offentliga sektorn till den privata sektorn (ca 23 000 anställda). Tredje kvartalet 2000 och första kvartalet 2001 räknas flera landstingsägda bolag till den privata sektorn (ca 4 000 respektive 12 000 anställda). Fr.o.m. första kvartalet 2001 räknas affärsverken samt Riksbanken till den privata sektorn (ca 16 000 anställda) och fr.o.m. andra kvartalet 2002 räknas fler landstingsägda bolag till den privata sektorn (ca 4 000 anställda). Under 2004

gick fler privata bolag tillbaka till landstingssektorn (totalt ca 10 500 anställda).

I redovisningen av första kvartalet 2008 används en ny källa för kommunal sektor vilket medför en nivå-sänkning med drygt 30 000 anställda inom denne sektor.

Inför andra kvartalet 2008 stratifierades det på den nya näringsgrensindelningen men redovisning för hela 2008 görs på den gamla indelningen. Samtidigt justerades stratifiering något och antalet storleksklasser minskades. Dessutom totalundersöks stratum innehållande arbetsställen med 100 anställda eller fler. Några nivåskillnader i skattningarna har inte observerats, precisionen har försämrats något.

Fr.o.m. första kvartalet 2009 redovisas uppgifterna enligt SNI2007. I databasen finns en tidserie över anställda enligt SNI2007 redovisad med startpunkt första kvartalet 2000. För perioden första kvartalet 2000 till första kvartalet 2008 har uppgifter länkats och från och med andra kvartalet 2008 redovisas uppgifter baserade på stratifiering enligt SNI2007.

Från och med andra kvartalet 2014 överförts fyra sjukhus i Stockholm till landstingssektorn. Tidigare redovisades dessa sjukhus inom privat sektor.

Från och med andra kvartalet 2015 förändrades redovisningen av statistiken. De traditionella benämningarna privat och offentlig sektor blev uppdelade i tre sektorer; Näringslivet, Hushållens icke-vinstdrivande organisationer och Offentlig förvaltning. Detta beror på att standarden för institutionell sektorindelning (INSEKT 2014) reviderats och anpassats till ENS 2010 (det europeiska systemet för national- och regionala räkenskaper). En konsekvens av detta är att tidsserierna bryts för privat sektor, i Statistikdatabasen finns nya tabeller skapade med början från andra kvartalet 2015. De gamla tabellerna kommer att finnas kvar under rubriken "Äldre tabeller som inte uppdateras".

Från och med första kvartalet 2019 har ett antal aktiebolag omklassificerats avseende sektorindelning, från näringslivet till offentlig förvaltning.

Under första kvartalet av 2020 började covid-19 spridas i Sverige och i världen. Under den här perioden kunde produktteamet *ej* observera ett ovanligt högt bortfall. Det bör dock nämnas att en viss grad av övertäckning kan förekomma till följd av t.ex. företag som gått i konkurs under tidsperioden (se avsnitt 2.2.2 om övertäckning). Under den efterföljande pandemi-perioden (2020K1-2021K4) har ett allt högre bortfall av totalundersökta objekt kunnat observeras. Detta bortfall kompenseras dock genom imputering.

Från och med andra kvartalet 2021 använder den kortperiodiska sysselsättningsstatistiken en ny hjälpinformation, det handlar om information som används för avgränsning av rampopulation, stratifiering och i skattningsförfarandet. Förändringen innebär att årsmedelvärde ersatte uppgiften om antal anställda på ett företag vid en enskild tidpunkt. Detta har medfört konsekvensen att undersökningens rampopulation minskade med

cirka 20 procent, vilket förklaras av att färre mindre företag nådde upp till gränsvärdet på 1 anställd och uteslöts därmed från rampopulationen.

Tillgången till månatliga skattedeclarationer på individnivå, som ligger till grund för härledning av den nya hjälpinformationen, möjliggör dock för undersökningen att kompensera uppgiften om antal anställda som kan uppstå inom den delen av målpopulationen där mätningen av antal anställda inte sker, det vill säga bland företag med färre än 1 anställd enligt det nya årsgenomsnittsmåttet. Kompensationen görs under antagandet om antal anställda bland arbetsställen med färre än 1 anställd uppstår i samma omfattning som bland arbetsställen med 1 till 5 anställda.

Sammantaget innebar förändringen av hjälpinformationen en marginell ökning av antal redovisade anställda. Förändringen har inte bedömts vara tillräckligt stor för att motivera ett tidsseriebrott.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Statistiken redovisas enligt näringsgrensstandard SNI2007 på två siffernivå. SNI2007 har EU:s näringsgrensstandard NACE⁸ rev. 2 som bas. Statistiken redovisas även efter län. Uppgifter om antalet anställda lämnas till Eurostat varje kvartal via undersökningen Short Term Statistics (STS). Jämförbara uppgifter lämnas även av andra medlemsländer inom EU.

När det gäller sektorindelning följer undersökningen fr.o.m. andra kvartalet 2015 standarden för institutionell sektorindelning (INSEKT 2014) som används på SCB. INSEKT 2014, baseras på Europaparlamentets och Rådets förordning (EU) nr 549/2013 av den 21 maj 2013, om det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet i Europeiska unionen, (ENS 2010). ENS 2010 är ett internationellt jämförbart räkenskapssystem för beskrivning av en hel ekonomi.

Innan genomförandet av INSEKT 2015 följde undersökningen Standard för institutionell sektorindelning (INSEKT 2000) som var en anpassning till EU:s förordning om det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet (ENS 95) och FN:s rekommendation, System of National Accounts (SNA 93).

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Månatlig sysselsättningsstatistik redovisas för hela arbetsmarknaden i arbetskraftsundersökningarna (AKU). En annan viktig källa är den årliga registerbaserade sysselsättningsstatistiken (RAMS). Dessa undersökningar är inte direkt jämförbara med den kortperiodiska sysselsättningsstatistiken (KS), huvudsakligen beroende på skillnader i undersökningsmetod, definitioner och mättidpunkt. För vidare information angående skillnaden mot AKU, se Bakgrundsfakta 2003:3 – en fortsatt jämförelse mellan AKU och KS.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Skattingarna i samtliga tabeller är summakonsistenta.

⁸ Nomenclature Générale des Activités dans les Communautés Européennes

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Den kortperiodiska sysselsättningsstatistiken är officiell statistik. För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter (SCB-FS 2016:17) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt EU:s dataskyddsförordning (2016/679).

C Bevarande och gallring

Bevarandebehov är under utredning.

D Uppgiftsskyldighet

A Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001:99) och SCB:s föreskrifter, SCB-FS 2012:21, samt SCB:s föreskrifter SCB-FS 2000:26 för den offentliga delen.

E EU-reglering och internationell rapportering

I maj 1998 beslöt EU om en förordning (1165/98) angående bl.a. den kortperiodiska sysselsättningsstatistiken, Short Term Statistics. Denna reglerar statistiken fr.o.m. 1999.

F Historik

Undersökningen inleddes under 1989. De förändringar som skett i undersökningen finns redovisade i avsnitt 5.1.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska Centralbyrån
Kontaktinformation	Kortperiodisk sysselsättningsstatistik
E-post	ftgsys@scb.se
Telefon	010-479 50 00 (Statistikservice)